

fra arbejdsgivere og lønmodtagere med virkning fra 1. marts 1964. Til forberedelse af dette lovforslag blev der i medfør af § 5, stk. 2, nedsat et sagkyndigt udvalg, der skulle afgive indstilling senest 1. december 1963.

Tillægspensionsudvalget af 1963 blev nedsat den 18. april 1963 og har ved udgangen af november 1963 afgivet betænkning, hvortil der henvises.

Nærværende lovforslag er — bortset fra enkelte redaktionelle ændringer af rent lovteknisk karakter — identisk med et af udvalget i denne betænkning udarbejdet lovforslag, der er tiltrådt af udvalgets flertal, idet regeringen kan tiltræde principperne og hovedlinjerne i lovforslaget.

Med hensyn til lovforslagets almindelige principper skal følgende fremhæves:

Personkreds.

Ved udarbejdelsen af lovforslaget har tillægspensionsudvalget ud fra overenskomstlovens § 5, bemærkningerne til lovforslaget herom og kommissoriet set det som sit hovedformål at finde frem til en tillægspensionsordning, der omfatter et bredt udsnit af lønmodtagere.

Udvalgets flertal (alle medlemmer undtagen et medlem) foreslår, at samtlige arbejdere og funktionærer i alderen 18-66 år skal være omfattet af den foreslåede tillægspensionsordning, jfr. lovforslagets § 2. Herefter vil i alt ca. 1.100.000 lønmodtagere være omfattet af ordningen ved dennes ikrafttræden.

Udvalgets flertal foreslår, at den tredje store lønmodtagergruppe, tjenestemændene og dermed i pensionsmæssig henseende ligestillede lønmodtagere, ikke medtages i ordningen, idet dette spørgsmål efter udvalgets opfattelse må finde sin afgørelse i forbindelse med de allerede iværksatte overvejelser af de problemer, som gennemførelsen af en almindelig folkepension vil rejse for statstjenestemændenes vedkommende, og i øvrigt ved forhandlinger mellem finansministeren og de forhandlingsberettigede tjenestemandorganisationer.

Udvalget har videre overvejet, hvorvidt de selvstændige erhvervsdrivende burde medtages under ordningen og har herved lagt afgørende vægt på, om denne store persongruppe ville kunne indpasses i en ordning, der bygger på deltagelse af brede lønmodtagergrupper. Udvalgets flertal (alle medlemmer undtagen et medlem) har imidlertid ment, at de selvstændige erhvervsdrivendes deltagelse i ordningen på samme måde som arbejderes og funktionærers medlemsskab måtte bygge på obligatorisk medlemsskab, uanset at de pågældende ifølge sagens natur ikke vil kunne opnå lønmodtagernes fordel ved et arbejdsgiverbidrag, men

selv må betale hele bidraget. Uden obligatorisk medlemsskab måtte der nemlig på grund af de særligt gunstige regler for ældre lønmodtagere forudses en så stærk tilgang af medlemmer i de højere aldersklasser, at ordningen derved ville komme økonomisk ud af balance. Det skal i øvrigt oplyses, at det af beregninger, udvalget har ladet foretage, fremgår, at selvstændige erhvervsdrivendes tilslutning til den foreslåede tillægspensionsordning — selv ved obligatorisk medlemsskab — alt andet lige vil medføre en reduktion af pensionsbeløbene for samtlige omfattede med ca. 10 pct., hvilket skyldes den forskellige aldersfordeling mellem selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere. Det bemærkes endelig, at en ordning — som i Norge — med frivillig adgang for selvstændige erhvervsdrivende, dog uden mulighed for at nyde godt af de ovenfor nævnte begunstigelser, efter udvalgets opfattelse kun vil være af begrænset værdi for de pågældende, da mange af dem kunne opnå samme eller bedre dækning gennem tegning af en almindelig livrente eller eventuelt indekskontrakter; en sådan frivillig ordning ville i øvrigt medføre betydelige administrative vanskeligheder. Udvalgsflertallet har under hensyn hertil samt til ordlyden af overenskomstlovens § 5 og kommissoriet ikke ment at kunne medtage de selvstændige erhvervsdrivende i forslaget om en tillægspensionsordning.

Det foreslås dog, at der gives lønmodtagere, som overgår til at være selvstændige erhvervsdrivende, adgang til at forblive i ordningen, når de har været medlemmer i sammenlagt mindst 3 år.

Lovforslaget indebærer i øvrigt adgang til at fastsætte regler for, i hvilket omfang forskellige særlige grupper af lønmodtagere skal være omfattet af ordningen; foruden tjenestemænd og dermed ligestillede er i øvrigt også lærlinge samt personer med ganske kortvarige beskæftigelser undtaget; der henvises herom til bemærkningerne til § 3.

Udvalgets flertal (alle medlemmer undtagen to medlemmer) har foreslået, at ordningens bestyrelse kan undtage fra ordningen grupper af lønmodtagere, som er tilsluttet en ved lovens ikrafttræden bestående pensionsordning, der skønnes som helhed at være af mindst samme værdi som tillægspensionsordningen, jfr. lovforslagets § 4, stk. 2, b).

Bidrag.

Tillægspensionsudvalget har taget som udgangspunkt, at en tillægspensionsordning knyttet til arbejdsmarkedet finansielt skal hvile i sig selv uden tilskud fra det offentlige, idet midlerne tilvejebringes ved bidrag fra arbejdsmarkedets to parter,